

Z A P I S N I K
sa LXXXVII sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 28. jula 2020. godine

Sjednica je počela u 10:50 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Prije početka sjednice predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović upoznao je Odbor da je poslanica mr Sanja Pavićević opravdano odsutna, a da su poslanica dr Vera Bulatović i poslanik mr Veljko Vasiljević, dopisima br. 00-63-10/20-10, odnosno 00-63-10/20-11 obavijestili da podnose ostavku na mjesto člana u Odboru i da iz tog razloga neće prisustvovati sjednicama Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Marija Ćatović, Ana Nikolić, Mirsad Murić, Nela Savković Vukčević i dr Strahinja Bulajić.

Sjednici nijesu prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, mr Sanja Pavićević, dr Vera Bulatović i mr Veljko Vasiljević.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore sjednici, umjesto poslanice mr Sanje Pavićević prisustvovao je poslanik Dragutin Papović.

U skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore sjednici je prisustvovala poslanica Daliborka Pejović.

Sjednici je u svojstvu predlagača prisustvovao: Momčilo Blagojević, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Rad sjednice nijesu pratili predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa 86. sjednice -

1. Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju upravljanja vodama;
2. Tekuća pitanja.

Zapisnik sa 86. sjednice usvojen je jednoglasno

1. Prva tačka dnevnog reda – Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju upravljanja vodama

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović upoznao je članove Odbora, da Odbor u okviru prve tačke dnevnog reda, kao matični odbor, razmatra Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju upravljanja vodama. Saopštio je da je Sekretarijat Odbora konstatovao da uz Predlog zakona prvobitno nije dostavljena Izjava i Tabela usklađenosti Predloga propisa sa pravnom tekovinom Evropske unije. Naknadno su dostavljeni kao dopuna materijala čime su se stekli pravno-formalni uslovi da se raspravlja o ovoj tački. Zamolio je predstavnika predlagača da upozna članove Odbora sa suštinom izmjena ovog Zakona.

Momčilo Blagojević, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja u svom uvodnom obrazloženju ističe da se kroz saradnju sa EU ekspertima iz Hrvatske došlo do zajedničkog stava da je potrebno unapređivati ovaj Zakon u cilju usklađivanja sa načelima drugih zakona koji su usklađeni sa zakonodavstvom EU, kao što je Zakon o vodama, koji je u potpunosti usklađen sa ovom legislativom. Saopštio je da je 2019. godine formirana ekspertska radna grupa koja je radila na osmišljavanju najboljeg modela upravljanja vodnim resursima. Rezultat rada ove radne grupe su izmjene i dopune ovog Zakona, koje se svode na ustanovljavanje nadoknade za plavljenje „korisnog“ zemljišta koje je moglo biti iskorišćeno od strane lokalnih samouprava, a potopljeno je akumulacijama i koristi se za proizvodnju električne energije. Potopljeno zemljište bi se moglo koristiti i za druge svrhe, poput razvoja poljoprivrede, infrastrukture i za ostale opštekorisne namjene, a uvažavajući specifične geografske, klimatske i hidrološke karakteristike, došlo se do jednačine kojom se potopljena korisna površina jedino može računati na osnovu razlike maksimalnog nivoa akumulacije i biološkog minimuma. Istakao je da je suština izmjene ovog Zakona obezbjeđivanje naknade za potopljeno zemljište opštinama na čijim teritorijama se nalaze akumulacije, a koje bi u slučaju da nije potopljeno moglo da se koristi u svrhe razvoja infrastrukture, poljoprivrede i slično.

Poslanik Mirsad Murić je kazao da se površina plavljenog zemljišta utvrđuje kao razlika dva nivoa akumulacije i to biološkog minimuma i biološkog maksimuma, odnosno vodnog maksimuma te akumulacije. Postavio je pitanje predstavniku predlagača da li se naknada po osnovu površine potopljenog „korisnog“ zemljišta plaća samo lokalnoj samoupravi, s obzirom da su ponekad zauzete i površine privatnih vlasnika.

Poslanik Strahinja Bulajić je upoznao sa problemom mještana Nikšićkog polja. Podsjetio je da je zemljište eksproprisano davno zbog izgradnje vještačkih akumulacija i iako je isplaćena naknada za to zemljište bivši vlasnici ga koriste u poljoprivredne svrhe. S obzirom da često dolazi do poplava, a tim dijelom gazduje Elektroprivreda Crne Gore, zainteresovani mještani ispostavljaju fakture za nadoknadu štete Elektroprivredi, usljed čega stalno dolazi do nesporazuma. Ističe da je mišljenja da bi u toj oblasti upravljanje vodama trebalo biti u nadležnosti lokalne samouprave, a ne Elektroprivrede Crne Gore.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović je saopštio da je gradonačelnik Nikšića iznio pozitivan stav prema ovom Predlogu zakona i da smatra da će se na ovaj način kvalitetnije urediti međusobni odnosi u odnosu na prethodni Zakon. Ističe da, kada je u pitanju Nikšićko polje, zemljište je eksproprisano i mještani su isplaćeni, tako da su ovi odnosi bili pravno-formalno regulisani, ali zbog nepoštovanja regulisanih pravila dopušteno je mještanima da valorizuju zemljište koje im je već bilo isplaćeno. Smatra da niko u Crnoj Gori ne bi trebao imati ništa protiv valorizacije zemljišta, ako je alternativa da to zemljište ostane neiskorišćeno, nego omogućavanje maksimalnog korišćenja svih resursa kako bi povećali samu poljoprivrednu proizvodnju. Istakao je kao neophodno regulisanje međusobnih odnosa kroz zakonske pretpostavke.

Momčilo Blagojević, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja je odgovorajući na pitanje poslanika Murića saopštio da postoji biološki minimum jezera gdje je razvijen određeni biodiverzitet koji se mora uvažiti. Istakao je da se u saradnji sa Evropskom komisijom došlo do zajedničkog stava po kojem je najbolje raditi ispod biološkog minimuma i maksimalne kote projektovane akumulacije. Kazao je da je ta razlika površina koja će se tretirati kao ulazni parametar za plaćanje naknade za potopljeno „korisno“ zemljište. Takođe je istakao da će ovaj zakon donijeti benefite kako lokalnoj samoupravi, tako i državi. U odgovoru na pitanje poslaniku Bulajiću istakao je da je na sastancima sa Elektroprivredom Crne Gore razumio da su u toku pregovori sa mještanima koji su se žalili na štetu izazvanu poplavama zbog akumulacije. Podsjetio je da su u prethodnom periodu te površine eksproprisane, čime se stekao osnov za izgradnju akumulacije. Smatra da odnos između lokalne samouprave i Elektroprivrede Crne Gore nije u domenu ovog Zakona i da je potrebno regulisanje tih odnosa.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović je pojasnio da se pitanje poslanika Bulajića više odnosilo na regulisanje odnosa Elektroprivrede Crne Gore, građana i lokalne samouprave, zbog utvrđivanja odgovornosti u tom procesu, s jedne strane, i utvrđivanje procedura kako bi poljoprivrednici mogli koristiti to zemljište, s druge strane.

Poslanik Strahinja Bulajić je dodao da je na Nikšićkom polju kota bezbjednosti 614m, koja je bila utvrđena kao granica sigurnosti. Međutim, ističe da to više nije pravilo jer voda često ide preko te kote.

Poslanik Dragutin Papović je dao komentar na pitanje koje je pokrenuto prije par godina, kao poslaničko pitanje, a vezano je za korišćenje voda akumulacije Bilećkog jezera. Istakao je da po procjenama od 15% do 20% sliva i vodnog potencijala u toj akumulaciji pripada Crnoj Gori. Sporazum nije postignut sa Bosnom i Hercegovinom i sa HE „Trebješnica“ o naknadi za korišćenje te vode. Po načelnom sporazumu od prije 15-ak godina opština Nikšić je trebala da prihoduje oko 300.000 EUR-a na godišnjem nivou. Međutim, kako ističe, to do danas nije realizovano. Upitao je da li Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u sklopu ovog Zakona ima neka nova saznanja o ovom pitanju.

Poslanik Strahinja Bulajić je po ovom pitanju dodao da se radi o 25% do 30% sliva i vodnog potencijala u toj akumulaciji koji pripada Crnoj Gori. Napominje i da HE „Trebješnica“ u finansijskim iskazima izdvaja dio novčanih sredstva za Elektroprivredu Crne Gore, ali da ne dolazi do realizacije transakcije.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović je naveo da je poslanik Papović postavio pitanje koje je indirektno vezano za ovaj Zakon, ali pojašnjava da je to pitanje isključivo u nadležnosti međunarodnog spora ili arbitraže koju treba pokrenuti. Ističe da su procjene, da je prinos koji pripada Crnoj Gori, u zavisnosti od količine padavina, između 25% i 30%. Saopštio je i da je potpisan sporazum kojim se reguliše pitanje voda i slivova i kojim su jasno precizirane obaveze obje strane. Istakao je da Crna Gora plaća uvoz vode sa sliva Bilećkog jezera i na taj način se vrši vodosnadbijevanje opštine Herceg Novi. Smatra da je u pitanju kompleksan problem koji zahtjeva dogovor dvije strane i da se to pitanje ne može riješiti kroz ovaj Zakon ali se može riješiti drugo pitanje koje je od značaja za opštinu Nikšić.

Momčilo Blagojević, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja je dodao, povodom odgovora na pitanje poslanika Papovića, da ovaj Zakon ne može da reguliše neke međunarodne bilateralne odnose. Ističe da je na nacionalnom nivou već pokrenuta inicijativa, a zatim se dalje pokreće i međunarodna arbitraža.

Odbor je sa šest glasova „za“ i jednim glasom „uzdržan“ odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da usvoji Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju upravljanja vodama.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine Crne Gore određen je poslanik prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednica je zaključena u 11 sati i 15 minuta.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Petar Ivanović